

Tabellio *Q*uilibet ciuitas debet habere tabellionē. xvi. q. iij. placuit. §. is autem.

*Q*uoniam tabellio ad instrumentum scribendum non habetur sufficit trium testium subscriptio. ibidem.

Taberna *Q*uoniam tabernaculi clerici pro alijs non debent tenere. xliiij. di. nulli.

*I*tem nisi in necessitate peregrinationis tabernaculi ad comedendum vel bibendum non debent intrare. xliiij. di. clerici.

*Q*uoniam clericus tabernaculum frequentans si admonitus non cessat debet deponi. xliiij. di. nulli.

Taciturnitas *Q*uoniam est taciturnitas bona et mala. xliiij. di. sit rector. p. totum. c.

*Q*uoniam in concilio vel in capitulo bona est taciturnitas et mala tumultuosa verbo sit. v. q. iij. in loco.

*Q*uoniam tacenda sunt coram indignis fidei sacramenta. xliiij. di. in mandatis.

*Q*uoniam qui in obligatione tacet ipsa taciturnitas sibi p. iudicat. xv. q. iij. di. diaconi.

*Q*uoniam taciturnitas mala est in peccati confessione. de pe. di. i. taciturnitas.

*I*tem in veritatis defensione. xi. q. iij. q. quis. et. c. nolite timere.

*I*tem in subditorum correctione propter quod prelati canis mutus dicitur. xliiij. di. sit rector.

*Q*uoniam taciturnitas siue bona siue mala quādoq. trahitur ad p. sensum videlicet p. p. ter fauorē ordinis. liiij. di. si seruus sciens. vbi dicitur q. dñs si scit seruū ordinari et tacet. videt p. sentire.

*I*tem propter fauorē religionis. xx. q. iij. c. i. et. ij. vbi dicitur q. qui anno et die vno in religione steterit etiā si voce p. fessus non sit videtur ex taciturnitate in p. fessione cōsensisse.

*I*tem propter fauorē matrimonij. xxiij. q. iij. si quis ingenuus vbi dicitur q. dñs cens ancillā in vxores scienter non p. eam dimittere. quia tacendo videtur eam cōsensisse.

*I*tem propter fauorē castitatis. xv. q. iij. di. diaconus. vbi dicitur q. sacri ordinē recipiens etiā tacendo de tenenda castitate in eam cōsentit.

De hac materia habes vbi agitur de silentio.

Tangere *Q*uoniam iustos tangit. velut pupillam oculi dñi tangit. ij. q. v. accusatio quog.

*Q*uoniam tangere immundū est peccatis aliorū p. sentire. xxiij. q. iij. recedite.

*Q*uoniam cui peccatū displicet et illud redarguit immundū non tangit. ibidem. et. c. tolerandi.

*Q*uoniam etiā sine coitu lasciuus tactus graue est peccatū. xv. q. i. nec aliqua. xxiij. q. v. nec solo.

Temeritas *Q*uoniam temeritas est maiorum statuta ausu p. prio p. temere. ij. q. i. n. otū. v. q. i. n. bil. x. q. i. hanc p. suetudinem. in fi. xxi. q. iij. episcopi.

*Q*uoniam temeritas incurritur cū a subditis vi ta et facta superiorum diiudicantur vel reprehenduntur. xxi. di. nolite. xij. q. ij. placuit. et. c. se.

*Q*uoniam temeritas facilitatis veniam cōtinet et inconsultus calor calūnie vicio caret. ij. q. iij. si quem. §. norandus.

*Q*uoniam temeritas accusatorum tribus modis detegitur aut enim calūniantur aut p. uariantur. aut tergiversantur. ij. q. iij. si quem. §. primo.

De temerario iudicio et de suspitōe habes in suis locis.

Temperantia *Q*uoniam temperantia cibi est cum non plus q. necesse est seruitur corpi sed sola eius infirmitas reficitur vt ad vsu exercende virtutis aptum habeatur. xliiij. di. conuiuia. de conse. di. v. nou dico.

*Q*uoniam temperantia p. dest aīe et corpi q. a nībil sic homini p. dest sicut moderata refectio de p. se. di. v. nībil enim sic.

*Q*uoniam nec in manducando nec in abstinēdo consistit iusticia sed in vtriusq. secundū nature capacitātē temperantia. xli. di. quod dicit. et. ij. c. p. cedem.

*Q*uoniam tpe ieiuniorū maxime est seruanda. de p. se. di. v. sint tibi ieiunia.

*Q*uoniam temperantia attenditur in minoribus xxiij. di. qui epus.

*I*tem est habenda in dandis elemosinis lxxvi. di. nō facis. §. itē pulchra.

*I*tem in infligēdis penis. xv. di. discipli na. vbi dicitur q. de lenitate et de seueritate debz fieri quoddā tēpamentū.

Temporalis *Q*uoniam deus largitur temporalia p. ter ele mosine largitionem. xvi. q. i. reuertimini.

*I*tem propter pietatē factā. xxiij. q. ij. si q. libet. Exempū ibi de obstetricibus.

*I*tem propter decimarū solutōnem. xvi. q. i. decime.

*Q*uoniam subtrahuntur t. palia cū ex ipis nō fiūt elemosine. xvi. q. i. reuertimini.

*I*tem cum non soluuntur decime. xvi. q. i. decime.

*Q*uoniam p. templatini ab omni strepitu t. palium quiescere debent. xij. q. i. duo.

*Q*uoniam t. palia debent possideri sed nō nisi ad vsu. ibidem. post me.

*Q*uoniam de omnibus temporibus deo ab hominibus reddenda est ratio. xv. q. i. firmissime. §. ex eo.

De hac materia habes vbi agitur de diuicijs.

Tempus *Q*uoniam t. pa propter diuinationem non sunt seruanda. xxiij. q. v. non licet.

*Q*uoniam tempus merendi non est nisi in presenti. xxiij. q. ij. in p. nti.

*Q*uoniam t. p. is qualitate res mutatur. x. q. iij. p. scis. et. c. se. xxiij. di. ab exordio.

*Q*uoniam x. p. s veniēs in fine temporū traxit finē ad principū. xxiij. di. ab exordio.

De quatuor tēporibus habes supra vbi agitur de ieiunio.

*Q*uoniam t. p. ibus n. is non solū corpa sed etiam merita in hominibus defecerunt. xxiij. di. fraternitatis.

*Q*uoniam multi tolerantur propter temporū necessitatem vel vtilitatē vel scandalū. i. q. vi. requiritis. et. c. se. xxiij. q. i. p. u. denda. in fi.

De t. p. ibus habes vbi agitur de p. scri p. tōe et in multis locis vbi agitur cum t. p. is adiunctione.

Temptatio *Q*uoniam temptatio est duplex videlicet dei hominis et diaboli. de pe. di. ij. §. opponitur. et. §. e contrario.

*Q*uoniam temptat deus ad instruendū. xxiij. q. ij. p. bet aut. §. q. n. q.

*I*tem ad pugnandū. vi. q. i. sunt plurimi. de pe. di. ij. §. opponit. post me. vbi agitur de temptatōe tribulationis.

*Q*uoniam temptatio est vita hoīs sup. terraz. de pe. di. ij. §. opponitur.

*Q*uoniam humana temptatio est cum in animo illicitis temptamur etiam nolentes. sed diabolica: cum quod caro suggerit animus cōsentit. de pe. di. ij. §. e contrario.

*Q*uoniam sunt quidē qui nō expectāt temptatiōnem. sed p. ueniunt volūate de pe. di. v. §. i. circa p. nci.

*Q*uoniam cum temptatio in corpe nostro rep. i. mitur in actione dominatur. xliij. di. hinc etenim.

*Q*uoniam nemo debet temptare deum dum habet quod consilio rationabili faciat. x. xxiij. q. ij. queritur.

*Q*uoniam iudicium p. duellum et p. ferrū calidū siue p. aliquam aliam p. batōnem p. bi betur quia deus temptari videtur. ij. q. v. monomachia. et. c. p. sultisti.

*Q*uoniam deū temptat qui habet qd faciat vnde suā et aliorū salutē p. cauere queat et nō p. curat. xxiij. q. v. q. si nulla.

*Q*uoniam temptat hominē diabolus. de pe. di. ij. §. opponitur. ante fi.

*I*tem temptat bonos vt laceret et deuo ret. ij. q. i. nulli.

*I*tem temptat dormientes. vi. di. testamentum.

*Q*uoniam mille modos habet temptandi. xvi. q. ij. c. i.

*I*tem temptat sub specie boni mala suggerendo. xiiij. q. v. forte.

*Q*uoniam precipue sancti a peccato mūdi sustinent temptatōes diaboli. de pe. di. ij. §. opponitur.

*Q*uoniam maxime illos temptat qui deo sunt famulantes et in eius seruitio seruētiores. ij. q. i. nulli.

Tergiversatio *Q*uoniam tergiversatio est verborū cauta p. latione peccata sua lenigare. de pe. di. i. §. e contra. ij. in fi.

*Q*uoniam tergiversari est ab accusatōe desistere. ij. q. iij. si quem. §. norandum.

Testamentum *Q*uoniam testamentū vetus differt a nouo in pluribus. quia in veteri pena et in nouo venia peccati p. mititur. x. xxiij. q. iij. c. hec autem. §. primo.

*I*tem illud terrorem istud mansuetudinem inducit. ibidem.

*I*tem in veteri p. culpa morte moriebatur. in nouo penitenti misericordia p. mititur. ibidem.

*I*tem differt in matrimonij coniunctio ne. xxiij. q. i. §. i.

*I*tem in plurū vxorū et p. cubinaz p. missio ne. xxiij. q. iij. recurrat. §. his ita.

*I*tem differt in multoz ceremonialiū obseruatōne. v. di. §. i. vi. di. c. nō est peccatum. §. his ita.

*I*tem differt quia vetus requirit opera nouū autē nō t. m. opa sed voluntatē. xv. q. i. si quis non.

Item testamentum vetus virginitatem non approbat quia non commendat. xxxij. q. iij. recurrat. §. his ita.

Quod concordat non testamentum cum veteri in moralium observatione. quia observat de calogum. xxxij. q. iij. meretrices.

In testamentis decedentium ultima voluntas testatoris est servanda. xij. q. ij. ultima. xvi. q. i. admonere. et. c. consideratio.

Quod heremite quia proprium habent possunt testari. xij. q. iij. platum. §. pri.

Quod religionis proprium non hincibus non licet testari. xij. q. iij. quia. et. c. se.

Item nec servus quia omnia sunt domini testamentum condere non potest. xij. q. ij. illud.

Quod verum liceat episcopis et clericis pcedere testamentum habere. xij. q. i. epi.

Quod non licet eis de rebus ecclesie sicut agris et frugibus sine oblationibus sive de quibusvis alijs testari. xij. q. i. epi. et. q. ij. per totum. et. q. v. nulli. et. c. se.

Item bona propria decedentium ab intestato si non habent filios vel nepotes sunt ecclesie. item in quibus ministrant. xij. q. iij. quicquid. et. q. v. c. vlti. et. q. ij. episcopus qui filios.

In testamento christus semper pro uno filiorum reputandus est. xij. q. ij. si quis transcurrit.

Quod testamentorum non executores sunt sacri legi fures. xij. q. ij. qui oblationes. xvij. q. iij. sacrilegium.

Item sunt egenorum homicide. xij. q. ij. clerici.

Item sunt excoicandi. ibidem.

Quod successor non servans defuncti testamentum est exheredandus. xi. q. i. filius noster.

Testis triplex est testis. videlicet superior scilicet deus. xi. q. iij. inter omnia ubi dicitur. ecce in celo testis meus. et. xxxij. q. i. si peccatum.

Item est testis interior. videlicet conscientia. xi. q. iij. inter verba. ubi dicitur gloria vestra hec est testimonium scientie vestre. et. c. custodi.

Item est testis exterior. scilicet proximus. de conse. di. i. iudicemus. xi. q. iij. non sunt. xij. q. i. nolo vt.

Quod est testimonium non solum verbale sed etiam reale scilicet facti evidentia. xxvij. di. prius q. lxx. di. pposuisti. xxxij. q. ij. de his vero.

Quod apostoli verbo et opere sunt testes christi. in hierusalem et in omni iudea. xi. q. iij. estimant. in fi.

Quod voluntas morientis etiam sine instrumento probari potest ex circumstantiis testimonij. xvij. q. vi. his qui tpe.

Quod in testimonio est attendenda diversitas locorum et temporum. xxxv. q. vi. de parentela.

Quod probationem ingenuitatis soli testes non sufficiunt nisi instrumentis et argumentis adiuvantur. iij. q. iij. testes. §. item in criminali. post me.

Quod nullus potest esse iudex et testis. iij. q. iij. nullus vnus.

Quod testibus non testimoniis per scripturas delatis credendum est. iij. q. ix. testes. §. proxi. et. c. hora.

Quod de illo est verum testimonium quod in

pntia testificantium perigisse prohibetur. iij. q. ix. testes. §. de his.

Quod etiam non rogati dummodo interfuerint testes esse possunt. iij. q. iij. testes. §. item in criminali.

Quod testes super vno facto in tempore et loco discrepantes repelluntur. iij. q. ix. testes. §. sequen.

Quod illi testes sunt graviter puniendi quos tempore diversitas simul facto non interfuit ostendit. iij. q. viij. nihilominus.

Quod in causa criminali testimonium debet esse de visis notis et auditis. iij. q. ix. testes.

Quod in testibus attendenda est status dignitas. fidei puritas. et morum gravitas. iij. q. iij. testes. §. se.

Quod illi precipue recipiendi sunt in testes de quibus presumitur quod veritatem facti magis sciunt. xxxv. q. vi. c. i.

Quod licet simplici verbo iudicis credendum sit tamen si ab ipso appellatur non potest esse testis in causa appellationis. ij. q. vi. statuendum.

Quod ad vnius testimonium nemo condemnatur nisi forte fama publica contra cum laboret. iij. q. iij. testes. §. se. xxxv. q. vi. §. vlti. xxxij. q. ij. admonere. et. q. v. si mala.

Item nec ad testimonium vnius etiam si sit episcopus. vi. q. ij. p totum. iij. q. iij. testes. §. se. §. vnius.

Quod ex hoc episcopo vel alteri prebato iniuria non inferitur cum sibi soli in testimonium non creditur. vi. q. ij. c. vlti.

Quod ad probandum duo testes sufficiunt vel tres nisi in aliquibus casibus singulis ubi plures requiruntur. iij. q. iij. testes. §. se. post me. et. q. iij. §. i.

Quod presul non damnatur nisi lxxij. testibus. presbiter autem nisi quadraginta quatuor diaconus vero cardinalis nisi viginti tribus. Inferioris autem gradus clerici nisi septem testibus puniri non debent condemnari. ij. q. iij. presul.

Quod nullus est idoneus testis in causa propria xv. q. iij. sane. in fi.

Quod nec in re nec in causa propria quis ad testimonium admittitur. iij. q. iij. testes. §. se. post me.

Quod contra se quisque testari potest. pro se vero minime. xij. q. ij. §. i.

Quod propter inimicitias potest quis repellere testes contra se quos admisit pro se alias non iij. q. iij. testes. §. se. §. si quis.

Quod qui agit non potest a reo petere testimonium. iij. q. iij. testes. §. se. et q. interdit.

Quod testes non videtur idonei quibus potest imperari. iij. q. iij. testes. §. se. an me.

Quod testis videtur suspectus si sit de domo iudicis. iij. q. iij. contra.

Quod nullus debet cogi ut ferat testimonium contra sanguineum vel affine. iij. q. iij. testes. §. se. §. item lege iulia.

Quod nec parentes nec liberi invicem aduersus se testificari possunt. iij. q. iij. testes. §. item codicem.

Quod pater et filius et duo fratres in eadem causa testes esse possunt. iij. q. iij. testes. §. se.

Quod in alieno negotio plures testes produci possunt ex eadem domo. iij. q. iij. testes. §. se. circa me.

Item testis domesticus admittitur in causa ecclesiastica. xij. q. ij. super.

Item in causa matrimoniali. xxxv. q. vi. de parentela.

Item admittitur in causa civili sed non in criminali. iij. q. iij. testes. §. se. §. quos accusator. xij. q. ij. p totum.

Quod hereticus per christianum potest testificari contra hereticum sed non contra christianum. xij. q. i. miramur. §. se.

Quod inhabilis ad sacerdotium contra sacerdotem non potest testificari in causa criminali. ij. q. v. i. pti apli.

Quod an clericus ad testificandum possit compelli. ij. q. vi. statuendum.

Quod episcopus vel presbiter nisi in causa que aliter sciri non possit non adducatur in testimonium. quia ex hoc sacerdotium debonestatur. xi. q. i. testimonium.

Quod episcopus vel presbiter in necessitate testimonij prohibens non debet iurare sicut alij super librum sed tantum videre librum ibidem. in fi.

Quod episcopus vel presbiter per locum iuramenti per sanctam psecrationem dicere. ij. q. v. si quis presbiter.

Quod omnes alij testes debent primo iurare de veritate dicenda tactis sacroicis evangelijs. iij. q. ix. hortamur. iij. q. iij. testes. §. pri.

Quod iudex debet de testibus prius de loco ci securitate. iij. q. ix. hortamur.

Quod testibus experientie sunt ministrande. iij. q. iij. testes. §. se.

Quod episcopus sive presbiter per ecclesie sue negotio potest ferre testimonium. xij. q. ij. super.

Quod clericus non debet esse testis contra laicum in criminali causa sed in civili. xi. q. i. testimonium. xij. q. ij. super.

Quod in conficiendis instrumentis seculari um presbiteri non debent ferre testimonium nisi de mandato episcopi. xij. q. ij. super. in fi.

Quod testi honestiori maior fides est adhibenda. iij. q. iij. testes. §. ite iurandi.

Quod vtrum erofroditus possit fieri testis qualitas incalescentis sexus declarabit. iij. q. iij. testes. §. ite erofroditus.

Quod mulier potest esse testis pro parentibus et amicis et sanguineis et per crimine lese maiestatis. et contra heretici in simoniam. xv. q. iij. §. de crimine.

Quod de vnoquoque minus est dubitandum ubi prior vita qualis fuerit testimonium reddit. lxi. di. miramur.

Quod testes debent esse bone opinionis. ij. q. i. in pmiis. circa me. iij. q. v. suspectos. iij. q. iij. testes. §. i.

Quod ad testificandum non admittuntur alias inimici. ij. q. i. in pmiis. circa me.

Item nec serui pro domino suo nec minor. xx. annis. iij. q. iij. testes.

Item nec infideles. ij. q. v. non potest. iij. q. v. suspectos.

Item nec a fide apostates. ij. q. v. non potest.

Item nec infames. ij. q. v. testes. iij. q. v. similiter. et. c. se. v. q. i. qui crimen.

Item nec criminosi. ij. q. v. testes. iij. q. v. constituimus.

Item nec complices in crimine quando illud de se confitentur. xv. q. iij. c. vlt. iij. q. iij. testes. §. se.

Item nec nimia paupertate laborantes. iij. q. iij. testes. §. se.

Item nec sanguinei vel propinqui nisi cum

contra seiplos mutuo testificari volu-
erint. iij. q. v. c. i.

Item nec familiares sed de propria domo p-
deuntes. iij. q. v. c. i. et. c. accusatores.
et. q. iij. testes. s. se. post me.

Item nec affines. iij. q. ix. absens. et. q.
v. similiter.

Item nec litigiosi. iij. q. v. suspectos. et
c. sequenti.

Item nec impuberes qui infra quatuor
decimum annum consistunt. iij. q. iij.
testes. et. s. se.

Item nec liberti contra ecclesiam vel con-
tra dominum cuius fuerint servi. xij. q. ij. epi-
scopus qui mancipium. et. s. vlti. iij.
q. iij. testes. s. se. v. item patroni. et. s.
item liberti.

Item nec servi nisi dum aliqui testes defici-
unt. iij. q. iij. testes. s. se. ante fi.

Item nec ille qui iudex vel assessor vel
advocatus fuerit in eadem causa. ij. q.
vi. statuendum.

Item quicumque ad accusandum non admitti-
tur nec ad testificandum. iij. q. iij. c. i.

Item testimonium nunquam est vendendum. xij.
q. v. non sane.

Item non testificans veritatem graviter pec-
cat. xi. q. iij. vnicuique. s. lic. quocumque.

Item falsus testis est qui etiam contra seipsum fal-
sum dicit. et per hoc deum qui est veri-
tas vendit. xi. q. ij. abijt.

Item presbiteri vel diaconi in falso testimo-
nio inveniuntur per tres annos ab officio su-
spensi in monasterio debent penitere. v.
q. vi. quia. in fi.

Item quilibet falsus testis septem annorum
penitentia punitur. xij. q. v. si quis p-
iuraverit.

Item infamis fit et a testimonio repellitur.
xij. q. v. si quis convictus.

Item inducens ad falsum testimonium gra-
viter peccat et consimili pena punitur
xij. q. v. si quis iuraverit. et. c. si co-
nvincus.

Timor est multiplex. vide
licet servilis: quoniam quis timore
pene facit quod facit. xij. q. iij. bec au-
tem. s. se. in fi.

Item est timor inicialis que sicut seta in-
troducitur linum ita ipse charitatem. de
pe. di. ij. s. bec que. ante fi.

Item est timor filialis qui etiam timor
sanctus vel castus dicitur. et hic est p-
fectiorum. xij. q. vi. scismatici. et. s.
vlti. in fine.

Item est timor naturalis quem etiam
ipse christus habuit et alij perfecti. vij.
q. i. c. vlti. circa fi.

Item est timor mundanus quando pec-
catur timore temporalium. xlvij. di. sicut.
xi. q. iij. quisquis.

Item est timor mundanus quo quis peccat
timore pellis proprie. xi. q. iij. nolite.

Item humanum est timere eum qui potest deprime-
re vel erigere. xvi. q. ij. c. i. post me.

Item timendum est de sero penitere. de pe.
di. vij. post me.

Item amor carnalis et timor atque avaricia
sensum hominis ebriant. iij. q. v. accusato-
res vel testes. xi. q. iij. quatuor.

Item ibi ubi est timoratus perijt a
terra. xvi. q. vij. et hoc diximus. post
medium.

Titulus dicitur princi-
pium possessionis sine quo
nemo vere possidet. xvi. q. iij. dilecto.
s. pr. an me. et. xvi. q. iij. questi.

Item dicitur titulus vexillum vel signum p-
re vendicanda positum. xvi. q. v. p-
suetu do. xij. q. ij. non habenti.

Item dicitur titulus brevis annotatio
sequentis opis. xv. di. sancta. et. c. in
primis. ante me.

Item titulus dicitur beneficium ecclesie sub quo
quis ordinatur et ubi tenetur servire
quod diu vivit. lxx. di. sanctorum.

Item nemo sine titulo ordinari debet. ibidem.

Tolerantia dicitur tolerantia a bo-
nis infirmis ipsis p-
sue-
ta non denegando. iij. di. denique.

Item debilitari quantum ad labores code-
scendo. xlvij. di. omnis. in fi.

Item ipso defectus ad infamiam non dete-
gendo. xvi. di. in scripturis.

Item omnia eorum propter spem correctio-
nis patienter supportando. xlv. di. licet.

Item exemplum ibi de petro quem dominus post ne-
gationem non damnavit. et. c. recedite.
et. l. di. p-
siderandum. ubi dicitur quod ideo
dominus Petrum toleravit ut postea alio-
rum defectus toleraret.

Item tolerantur a bonis mali ipso de-
tractores et falsa iudicia equanimiter
tolerando. vi. q. i. deteriores. et. c. se.
et. c. ex merito.

Item tolerantur a bonis ipso verba et
alias p-
secutiones patienter sustinendo
vi. q. i. quiescite.

Item toleratur de omnibus ipso iniurijs
se non vlciscendo. xij. q. iij. lex differ-
rentie. et. q. vij. quoniam.

Item qui malos non tolerat ipse sibi per hoc
testis est quia bonus non est. xij. q.
iij. bec autem.

Item mali a bonis quoniam tolerantur quod corri-
gi non possunt. xij. q. iij. c. i. in fi.

Item de tolerantia malorum habes ubi agi-
tur de malis.

Tonsura dicitur tonsura clericalis in
circuito et in summitate
capitis in modum sperere debet radi.
xij. di. p-
hibere.

Item bec tonsura designat in clericis p-
tem-
ptum temporalium. xij. q. i. duo.

Item bec tonsura prius debet fieri p-
ep-
m nisi
si sint regulares quibus p-
abbate suus
si est p-
biter p-
dari. lxx. di. qm.

Item prima tonsura facit clericum. xij. di.
clerici. et est ordo qui dicitur psalmi-
stas. xij. di. psalmista.

Item non habens tonsuram clericalem lectiones
in ecclesia publice in pulpito non de-
bent legere. lxx. di. qm.

Item tonsura clericalis sic debet tondi ut
sit super aures. xij. di. non liceat quod
libet.

Item ad eam deferenda clericis p-
arbitrio diaconum
sunt p-
pellendi. xij. di. si quis.

Item etiam vrozari clericis p-
trahentes eum vir-
gine debent tonsuram portare si cleri-
cali privilegio volunt gaudere. lxxiij.
di. quisquis.

Item clericus p-
trahens eum corrupta quod vide-
tur renunciare privilegio clericali co-
munem cum laicis tonsuram deponat ibi
mune.

Tormentum dicitur tormentum quod
dammis quoniam

verberibus infertur. xij. q. ij. fraterni-
tatis.

Item quilibet iudex etiam ecclesiasticus potest
torquere suspectos ut veritatem facit
possit exquirere. v. q. v. illi qui.

Item quilibet superior malefactori sibi subdi-
cto secundum magis et minus excedente potest
tormentare. xij. q. v. c. i. in fi.

Item prelati non debent per se sed per alios
delinquentem tormentare. lxxvi.
di. non liceat.

Transactio dicitur transactio est cum
aliquo dato vel reten-
to vel p-
misso ab actione litis. i. recede-
re. lxx. di. generalis. circa fi.

Item transactio debet fieri de scire iudicis
vel superioris. xij. q. iij. si illic.

Item proprie loquendo transactio non po-
test fieri in spiritualibus. i. q. ij. p-
pio. x.
iij. q. v. denique. xvi. q. vij. decimas quod
xij. q. ij. in ecclesiastico.

Item quando servus diaconus effectus ali-
am personam pro se restituat in tali trans-
actione non p-
mittitur simonia. quod non
pro ordine sed pro servitio fit restitu-
tio. lxx. di. ex antiquis. in fine. et. c.
generalis. in fine.

Transitus dicitur in successores res
transit cum onere suo
xi. q. i. silvester.

Item spiritualis transitus est de peccato ad vi-
tam de culpa ad gratiam de terrenis
ad celestia. de p-
se. di. iij. per aquam.
De transitu religiosorum ad aliam re-
ligionem habes ubi agitur de religione

Translatio dicitur translatio est de ecclesia ad
ecclesiam propter necessitatem vel utili-
tatem. vij. q. i. mutationes. et. iij. c. se.

Item sicut vir ducens alteram propter suam ux-
orem dicitur adulter. sic prelati qui propria
temeritate se transferunt ad aliam eccle-
siam. vij. q. i. sicut.

Item translatio fit de minori ecclesia ad ma-
iorem. et non e converso. xij. di. legimus
circa medium. vij. q. i. mutationes.

Item petrus de antiochia in romam tanquam ad
maiores ecclesiam est translatus. vij. q.
i. muta.

Item ambitio presumitur ubi de minori ec-
clesia ad maiorem sua temeritate quod
transfertur. vij. q. i. si quis episcopus. et. c.
sequenti.

Item translatio utilitatis plurimorum unius
utilitati preferenda est. vij. q. i. scias.

Item translatus nihil iuris in priori eccle-
sia retinet. xxi. q. ij. si quis.

Item translatus non priuatur prima ecclesia
nisi possessionem habeat in secunda.
xlv. di. si quis episcopus. et. c. si quis episcopus

Item translatus causa necessitatis cessante
necessitate debet ad primum locum redi-
re. vij. q. i. pastor. l. i. q. i. quod pro ne-
cessitate.

Item solius pape est transferre episcopos. vij. q.
i. mutationes. et. c. sicut alterius. in fi.

Item presbiteri siue inferiores prelati de ec-
clesia ad ecclesiam non debent transferri.
nisi auctoritate episcopi. vij. q. i. episcopus de loco.

Item ad aliam ecclesiam sua temeritate se trans-
ferentes frustrantur habita et non habita
vij. q. i. si quis episcopus. et. c. se.

Item in translatione clericorum vel rerum ec-
clesiasticarum episcopus debet requirere consilium
6 iij

capituli. quia fit quedam alienatio. xij. q. ij. sine exceptione.
De translatione habes ubi agitur de mutatione et de permutatione.

Treuga Treuga est securitas p[er] sita rebus et p[er]sonis discor- dia nondum finita. xxiij. q. vlti. illi.
Archiepi et alij plati ad faciendū treugas debent intercedere. xxiij. q. vlti. illi. xc. dis. p[ro]tium.
Frangentes treugas sunt exco[m]municandi. xxiij. q. vlti. illi.

Tributum licite datur tribu- tum etiam ab ecclesia vi- delicet intuitu pacis. xxiij. q. i. quid.
Item datur intuitu subiectionis. xi. q. i. magnum. nota exemplū de christo qui dedit tributum.
Item intuitu soli quod quis possidet. x. xxiij. q. viij. tributū. et. c. se.
Item datur intuitu impensis officij vel im- pendendi. xxiij. q. ij. eleuterius.
Item datur intuitu cathedralici. x. q. ij. p[ro]tium.
Item datur obventu longe p[er]suetudinis l. q. ij. questus. ante fi.
Nulla ecclesia construenda est sub tri- butaria conditione. de consec. dis. i. si quis basilicam.

Tribulatio tribulatio patie- ter est toleranda ne p[er] impatientiam meritū mutetur in cul- pam. vij. q. i. cum percussio.
Deus sepe suis mordacissimū gen[er]i tri- bulationis immittit ad anime medica- mentum. v. q. v. nō omnis. Exemplus ibi de stimulo carnis pauli.
Item mittit ad virtutis augmentū. vij. q. i. aduersitas. Exemplum ibi de nau- fragio petri. xi. q. ij. in cunctis.
Item mittit ad puniendum crimen com- missum. vi. q. i. sunt plurimi. vij. q. i. cū percussio.
Item mittit ad p[er]sequendū et rep[re]hen- sionem. vij. q. i. suggestum.
Facit mundi bonorē p[re]minere. xxiij. q. iij. displicet. ante me.
Item facit ad bonū festinare. xxiij. q. iij. c. vlti. in fi.
Item tribulatio facit peccata deferere. xxiij. q. iij. qui peccat. in fi.
Quando non grex nec fides sed pastor queritur tribulatio est declinanda. vij. q. i. sciscitaris.
De hac materia habes ubi agitur de aduersitate.

Tristitia nullus p[ro] sua nec suoz morte tristari debet. xij. q. ij. p[re]posterum.
illi qui de morte p[re]stantur videntur de spe resurrectionis dubitare. xiiij. q. ij. vbi cūq[ue]. s. se. et. c. se.

Tutor tutor p[ro]prie dicitur pupi- li vel orphani vel a parentib[us] emancipari. lxxv. di. desolatis.
Triplex est tutela videlicet testamēta- ria que ex testamēto p[ro]fituitur. et legi- tima que p[ro]pter p[ro]p[ri]etatem assumitur et dativa que cuiusq[ue] p[ro]fertur. xvi. q. i. generaliter.
Tutela pupilloz in duobus p[ro]sistit. vi- delicet ut vita a criminibus et res ab ini- iuria impioz seruetur. xij. q. i. c. i.
Ipe deus iussit pupillis et egenis tui-

tionem impendi. lxxv. di. desolatis
Ep[iscop]us tanq[ua]m iudex tutionem testamen- taria nō debet suscipere et suscepta p[ro]p- ter necessitatem non p[er] se sed p[er] archiep[iscop]u[m] ibiterum debet agere. lxxv. di. ep[iscop]o et. ij. c. se.

licet clerici et etiam monachi nō tene- antur ad tutelam testamentaria vel le- gitimam vel dativam ad cautelam ta- men miserabili p[er]sonaz omnes tenē- tur. lxxvi. di. peruenit. et. lxxv. c. li- cet. xvi. q. i. generaliter.
clerici per ep[iscop]oz possunt cogi ad egenozum tutelam susceptionē. lxxv. di. decreuit.

Vacatio eccl[esi]a cathe- dralis ultra tres menses non debet vacare pa- store. l. di. postq[ue]. lxxij. di. obe- untibus.

Item gregis p[er]iculum post tres men- ses electio alij tres menses dantur p[er] petenda p[re]secratio. l. di. postq[ue].
p[re]cipue atq[ue] intuēde veritati vacan- diū est. vij. q. i. qui ep[iscop]atum.
clerici qui diuini officij debent esse obligati nō debent regenis actibus va- care. xxi. q. ij. mollicij.
vacatio p[re]emplatio cordis appeten- da est sed aliq[ua] p[er] multoz salute post- ponenda est. vij. q. i. in scripturis.
diabolus p[er] incuria vacantes facilius opprimit et in ima viciop[er] p[er]sternit. de pe. di. iij. s. i. ver. quencūq[ue].

Vagari ep[iscop]us vagabundus nisi resipiscat p[ri]mo exco[m]municatur. postea in monasterium t[er]ratur. vij. q. i. p[er]uenit. et. c. se.
clerici ab ecclesia nō sunt tenendi qui vagando sub nullius ep[iscop]i diligētia cō- sistunt. xxiij. dis. nulla.
monachi vagari p[ro]hibentur. xvi. q. i. iuxta. et. c. se.
religiosi vagantes vt ad monasteria sua redeant sunt p[ro]pellendi. xvi. q. i. qui- dam. xxiij. q. ij. abbates.
vagari religioso sine sui sup[er]ioris licē- tia non licet ordines recipere nec diui- na officia celebrare. xvi. q. i. monachi et. c. se.

si quid religiosus vagādo acquisierit totū monasterij vbi p[re]fatus fuerit erit xxiij. q. ij. abbates.
vagabundi religiosi post p[re]emptū ad monitionis auxilio ep[iscop]i sunt carceribus tradendi. xxiij. q. ij. abbates.

Vanitas nomen dei non est in- vanum assumendum. xxiij. q. ij. animaduertendum.
vanitas gentiliū poetaz vel philoso- phoz ipsoz auctoribus redarguitur. lxxv. di. si quid.

in p[re]dicatōne postponere auctoritatē p[ro]phetaz et adducere philosophoz va- nitas est et curiositas sacrilega. lxxv. di. si quis grammaticā. et. c. se.
omnis sciētia que ad tropologia id ē mores non p[er]tinet in vanitatē et in sensus obscuritatē deducit. lxxv. di. nonne. et. c. se.

in ecclesia ad baptizanduz et ad corporalia et pallas lauandum specialia vasa debent haberi. de cose. di. iij. omnis p[ro]biter. et. dis. i. nemo p[er]

ignorantiā. et. iij. c. se.

vasa sacra nō debent moniales nec inferioris gradus clerici tractare. xxi. q. iij. dis. sacras. et. c. nō oportet.

vasa sacra et eccl[esi]astica inueterata debent cōburi. et cineres vbi p[er]culcari nō p[oss]unt reponi. de p[re]se. di. i. altaris.

vasa eccl[esi]e p[ro] liberatōe captiuoz et egestate miseroz sunt exponēda quia melius est vasa viuētiū seruare q[ua]m me- talloz. xij. q. ij. aurum.

paulus dicitur vas electionis. xxiij. q. v. si paulus.

vasis ire nunq[ua]m deus redderet interi- tum si non inueniretur homo sponta- neum habere peccatū. xxiij. q. iij. na buchodonosor.

Vates vates a vi mentis appella- tur. qui modo sacerdotem modo p[ro]phetam. modo poetam signifi- cat. xxi. di. clerici.

illud quod vates gentiliū de christo p[ro] dixerit valer ad p[ro]uincendā paganoz vanitatē sed nō dat auctoritatē. xxi. xxiij. di. si quid.

Velum est velum p[ro]fessionis qd datur feminis anno duodeci- mo. xxi. q. ij. puella.

res est velū p[re]secratio quod datur an- no vicequingentesimo. xxi. q. i. placuit.

tem est velū p[re]lationis qd datur anno sexagesimo. xxi. q. i. inuenculas.

tem est velum ordinationis quod da- tur anno quingentesimo. xxiij. q. i. di- aconissam.

tem est velum continentie observatio- nis et hoc est viduarum. xxiij. q. i. vi- duas que.

ad ep[iscop]os spectat virgines velare. xxi. q. i. deuotis.

excepta egritudine ep[iscop]us virgini velū nō debz imponere. nisi in festo epipha- nie et p[ro]tas octauas pasche et i festis ap[osto]loz. ibidem.

nec abbatisse nec alteri mōiali aliq[ua] velare licet. xxi. q. ij. statimur.

viduam nullus pontifex velare debet. xxi. q. i. deuotis.

vidua ab altari velamen continentie potest suscipere. xxiij. q. i. viduas que ipontanea.

velare voto p[ro]fessionis siue virgines siue vidue m[er]ito nō p[oss]unt p[ro]trahere et p[ro]tractū dirimuntur. xxiij. q. i. si quis lacto. et. c. hec vero.

Venatio aliqua venatio p[ro]hibe- tur et aliqua p[er]mittitur. et aliqua conceditur.

venatio arenaria qua quis pugnat cū bestia detenta in arena p[ro]hibetur nō solū faciētib[us] sed etiā aspiciētib[us]. lxxvi. di. qui venatoribus. et. c. se.

tem hanc venatōnem exercens non so- lum infamis efficitur sed etiam ab a- ctione in iudicio repellitur. iij. q. v. c. i. s. tria. post p[ri]m.

venatio saltuosa que fit in saltibus vt siluis si fit t[em]p[or]e debito non p[ro]hibetur si fit p[ro]pter utilitatem nō delectatōnem laicis nō clericis p[er]mittitur. lxxvi. di. quid p[ro]dest. xxiij. di. quorundam.

maxime germanie atq[ue] gallic plati ve- nationi saltuose implicatur. ibidem.

venatio q[ue] fit sine strepitu sicut ponere